

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Segneri E Societate Jesu, Qvadräginta
Sermones**

Segneri, Paolo

Antverpiae, 1695

Sermo XIII. Die Mercurij post secundam Dominicam. Detestabilis esse ostenditur ille amor, quo quidam Domum & familiam suam complectuntur, quam volunt potentem & divitem facere, mediis iniquis, cùm ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52734)

mus; & Christi imperium non sufficiat, ne saltem tam effrœnatè & impudenter delinquamus? ô confusio- nem! ô dolorem! plus ergo apud nos possit hominis, quàm DEI authoritas? plus commodum caducum, quàm im- mortale? plus humana amicitia, quàm Divina? nunquid publicè Apostoli cor. 6. verbis Christus prædicat? *Iniqui Regnum DEI non possidebunt*: quàm pauci tamen sunt à culpis immunes? *neque fornicarii*: & tamen quanta vitii hujus libertas? *neque adulteri*: quanta in matrimonii infidelitas? *neque molles*: quanta carnis dissolutio? *neque masculorum concubitores*: quanti abusus libidinis? *neque fures*: quantæ fraudes in commerciis? *neque avari*: quantæ proprii commodi sordes? *neque malo-*

dici: quanta in calumniis audacia? *neque rapaces*: quanta furum, & fur- torum impudentia? Certè si nihil aliud Princeps faceret, quàm ut contextum hunc Apostoli, manu propriâ in charta exaratum, ad publicas præcipuarum platearum portas affigeret, hoc solo discrimine, ut, ubi dixit Apostolus, *Regnum DEI non possidebunt*, ille sub- neceret: *amicitiam meam non posside- bunt*, neque illos à cœlorum regno, sed à sua gratia duntaxat, muneribus, ac præmiis excluderet; ô quanta vi- tiorum emendatio in rebus publicis se- queretur? sed istæ veritates notiores sunt, quàm ut pluribus argumentis confirmari debeant, unde sermonem abrumpo, cum nihil porro à me dicen- dum superfit.

SERMO DECIMUS TERTIUS.

DIE MERCURII POST SECUNDAM DOMINICAM.

Dic, ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, & unus ad sinistram in regno tuo &c. Nescitis, quid petatis. Matth. 28.

I. Nullus unquàm, ho- nestis artibus fami- liam suam ampli- ficare studuit, id cer- tè mulier hæc E- vangelica Joannis & Jacobi genitrix fortunata ten- tavit. Laboravit illa sollicitè, ut fi- R. P. Segneri Quadragesimali. X dum

lios è lembo piscatoriæ ad thronum, ab hamo & retibus ad sceptrum levaret, utque primorum instar assessorum, dexteram unus, alter sinistram Chri- sti, quem Judææ imperatorum cre- diderat, occuparet. Neutiquam ta- men, ut frequenter fieri consuevit, iniquis mediis ad hunc dignitatis gra- dum

dum viam sibi aperire contendit; neminem Apostolorum, quos ejusdem honoris emulos timere poterat, persecuta est, nemini insidias struxit, nec adulationibus, nec muneribus regiam sibi suisque gratiam paravit; sed aliquot annorum spatio Christi obsequiis filios dedicavit, eumque diu notetque, in summa rerum inopia, neglecto scribarum ac pharisæorum odio, sequi iussit; ipsa quoque relicto marito, ac curâ domûs neglectâ, Christo constanter adhæsit: post tanta, inquam, erga Christum merita ad pedes illius provoluta, simplicem ac supplicem suum libellum, nullo verborum furo, nullisque assentatorum formulis conscriptum, porrexit: *dic, ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, & unus ad sinistram in regno tuo.* Tantum tamen abest, ut approbationem, aut applausum ambitiosa hæc petitio à Christo tulerit, ut potius acerbè increpitam, velut insensatam ac temerariam feminam à se repelleret, ipsosque honoris expectati Candidatos cum stomacho à se abigeret: *nescitis, quid petatis!* Ubi ergo sunt, qui augendæ ditandæque familiæ desiderio, per dolos ac mendacia, per violentas aliorum oppressiones & injurias, per fas & nefas conantur eluctari? ubi sunt, qui studio ambitionis corrumpunt tribunalia, emunt faventes sibi sententias, testamenta, & codicillos depravant? ubi sunt, qui mercenarios defraudant, ac templorum jura intervertunt? ubi sunt, qui orphanos supprimunt, viudas deglobunt, pupillos defraudant,

& pauperum sanguinem ad summam ulque guttam emungunt? niant illi hodie & me auscultent; ad oculum illis demonstrabo, quomodo malè rebus suis consulant, & fortunam suam evertant. Si enim Christus feminæ tam bene de se merita modestam, sed inconsultam ambicionem, & inordinatum familiæ emendandæ studium, tam severè castigavit, quid illis futurum creditis, qui ad honores & dignitates cum DEI honorumque injuriâ grassari audent? stultos labores! o vigilias male locatas! quisquis sperat, se ex ulione & rapinis, dolis ac fraudibus, iniquitate & injuriis ditandum. Attentè quaeso, mihi aures præbete, & videntibus, hunc familiæ amorem, si tamen hoc nomine dignus est, esse amorem noxium ac crudelem.

II. Et primò quidem non dubito vos ipsos perspicuè videre, artes habere & inquam emergendi industriam si quaem intenditis, minimè prodessetis enim, hæredes vestros, si Christianos decet, vivere velint, matrimonio malè parto frui non possent, ut quid ergo labores tam improbos eos ditandos? necesse enim erit, eos à morte vestra ad pristinam redire fortunam, ab iniquo luxu desistere, servorum immicuere numerum, evocare equilia, verbo, ut cum Jobe loquar, evomere, quidquid divitiarum devorârunt: *divitias, quas devoraverint, evoment;* quin, si id spontè non fecerint, *de ventre eorum extrahet illas D E U S.* Quodsi alienum aliquid retinere præsumperint, Deum

juratum domus suae inimicum habebunt; num ergo familiae vestrae, tam potenti adversario obnoxia, satis consultum esse arbitramini? Memini me legere de Julio quodam Agricola, magni nominis Senatore Romano, qui supremis vitae annis grave Domitiani Imperatoris odium incurrit, atque ab eodem pinguisimis proventibus spoliatus, dignitate consulari, quam pollebat, dejectus, quin, ut alii autumant, veneno necatus est. Sustinuit ille sortem iniquissimam prudenti dissimulatione, magisque de familiae suae, quam propria incolumitate sollicitus, rarum moriturus consilium arripuit; Testamentum enim condidit, omniumque honorum suorum haereditem scripsit Imperatorem, eam, cum de ipso loqueretur, verborum formulam, quam magis honorificam non posset, si non ex Proconsule in ordinem redactus, sed de servili conditione in consulem erectus esset. Obstupere minus sagaces tam inexpectatum Agricola factum, quin inconsultae simplicitatis reum arguebant, quod citius vivere, quam adulari desisset: qui vero factum istud profundius penetrarunt, laudarunt ejus consilium, agnoveruntque, eum utilius longè familiae suae consuluisse, dum tenuem illi haereditatis portionem, sed faventem ac amicum Caesarem reliquit, quam si pinguisissimi patrimonii, & irati simul Principis haereditem scripsisset; docuitque eventus, Agricolam ex politicae prudentiae regulis, ut semper assueverat, egisse. Hoc si ita est, Auditores, quam fronte, obsecro,

DEUM posteris vestris inimicum relinquitis? an eum adeo impotentem creditis, ut vindicare injuriam non possit, aut adeo vecordem, ut nolit? timendum vobis potius, ne vobis accidat, quod DEUS superbis Idumae incolis per Malachiam comminatus est: *illi adificabunt, & ego destruam.* Hoc ut magis fiat perspicuum:

III. Mecum, quaeso, Divina oracula scrutamini, & familias illas considerate, quae ex bonis iniquè partis emerferunt; & renuntiate mihi, an ulli earum aut splendor natalium, aut possessionum amplitudo, aut proventuum copia, aut ipsa Principatus dignitas quidquam profuerit. Nostis, communi aliàs lege cautum esse, ne ob parentum delicta filii plectantur: *Filius non portabit iniquitatem Patris,* DEUS tamen cujus Dominium nulla lege tenetur, saepius huic regulae derogavit, & ob peccatum patris non à filiis solum, sed & à nepotibus, & pronepotibus in quartam usque progeniem, gravissimas poenas expetiit, non aliam ob causam, quam quòd bonis iniquè partis illos voluerint locupletare. Illicitis artibus ditare suos volebat Achan, dum contra DEI imperium aurum inter spolia Jerichontis inventum furto sublegit; unde non ipse solum, sed & familia universa flammis absorpta est. Iniquè ditescere praesumpsit Giezi, qui figmentis ac mendaciis à Naamano pretiosa munera ab Elisæo repudiata extorsit; sed continuo ipse cum universa progenie, lepra percussus est.

X 2 Modis

Modis injustis augere suos cupiebat Saul, dum contra Samuelis mandatum Amalecitarum spolia avarè sibi servavit; nunquid propterea cum tota profapia regno exutus est? Iniquis modis locupletare suos desideravit Achabus, dum vineam Naboth in-justè sustulit; nunquid propterea violentà morte interemptus periit, universà ejus stirpe funditus excisà, quam moriens septuaginta liberis, iisque masculis numerosissimam, pinguis-
 1. Reg. 15.
 4. Reg. 10. 11.
 15.
 10. 11.
 omnes de domo Achab, donec non remanerent ex eo reliquià; ut adeo palàm sit, ob cumulos injustè thesauros non parentes solùm, sed & eorum hæredes multari. Cur ergo ad amplificandas familias vestras iis artibus utimini, quibus illas destruitis? an creditis, illas irato DEO stabilem ætatem laturas, qui familias tam copiosas, tam splendidas, & potentes in nihilum redegit? an non summa stultitia est, posteros quidem relinquere locupletes, sed malè securos, ac summo discrimini expositos?

IV. Cùm fabricam molimini, Auditores, non equidem asperissimo brumæ tempore fundamenta ponitis, sed ver, aut æstatem, aliudve magis mite & opportunum expectatis: quam, obsecro, ob causam? nunquid quoddam ædificia hyeme erecta ætatem non

ferant? frigore enim calx enervatur, & pluviis sabulum mollescit, ut saxa cohæreere firmiter non possunt. Nostisne, quid sit, alienis pecuniis domum struere? est, hyeme ædificare: qui ædificat domum suam in penditiis alienis, ait Ecclesiasticus, quasi si qui colligit lapides suos in hyeme, veteret igitur, Christiani, domus vestra pe vestra rimas ager, inclinabitur, cadet: va, qui ædificat domum suam in injustitia, & canacula sua non habebit in die iudicii! clamabat quondam hominibus: Va, qui ædificat civitatem in sanguinibus, pauperum, & prope-
 urbem in iniquitate! ait Habacuc: cur ergo stultis potiùs consiliis vestris quàm certissimis Prophetarum monitionibus fidem habetis? O quot, quantarumque familiarum hanc unicam ob causam videmus indies interire? nesciunt enim nimverò miseri, torrentes, cùm tumescunt aquis non suis, minis diuturnos quovis rivulo, qui suas undas trahit. Cùm Zachæus pœnitentià ductus Christo diceret: quid aliquem defraudavi, reddo ei duplum: reposuit Christus: huic salus domui huic facta est: quid sit vult hæc responsio! an non potius dicendum erat, huic homini? Quod ad Zachæus enim fraudes & furta patraverat, quorum damna reparare suæque saluti consulere laborabat. Verissimè id quidem, sed Christus meliùs longè rem intellexit, atque ideo non dixit: huic homini, sed huic domui, huic domui; si enim Zachæus aliena non reddidisset, non solus ipse peccati poenas dedisset, quamvis id solus admittit.

V. Sed demus, succedere vobis omnia ad votum; demus, familiam vestram ex bonis iniquè partis perennare, crescere famam, stabiliri autoritate, fautorum copia augeri; an operæ pretium vos facturos existimatis? Infelicissimi hominum, finite me uti verbis magni Præsulis Salviani, Infelicissimi hominum cogitatis, quam bene alii post vos vivant, non cogitatis, quam male ipsi moriamini! cur caducam prolapix vestræ prosperitatem tanti facitis, ut animæ vestræ salutem discrimini exponere non dubitatis? O cæcitate lachrimis dignissimam! tam parvi vos ipsos facitis, ut in gratiam posteritatis æternum ardere, tueri cum damnatis, ac cum diabolis pati eligatis? Credideram ego hactenus, omnem hominem sui potius, quam aliorum amore teneri, & à teneris usque unguiculis animo inhæsit meo Latini Comici effatum: *Omnes sibi melius velle, quam alteri*: hodie autem plurimos est reperire, qui fortunam aliis magnificentam, sibi perniciem struunt, & ut alios affluere faciant deliciis temporariis, se tradunt urendos ignibus sempiternis. Quid, quæso, gravius in vos designare posset juratus vester hostis & capitalis inimicus? persequi ille vos potest, sed non nisi usque ad tumultum: *Omnis siquidem inimicitia morte dissolvitur*, ut ait Salvianus; vobis autem id minimè sufficit: *Vos contra vos ita agitatis, ut inimicitias vestras, nec post mortem evadatis*: dum stulto hæredum amore vitam laboriosissimam, jam in foro & tribunalibus, jam in Aulis & Principum atriis, jam in itinerum mo-

lestiis, jam in negotiorum continuis curis vivitis, atque ultra facta ærumnas vestras extenditis, dum post quietis & valetudinis vestræ jacturam animam quoque & paradysum perditum itis. O quam verè dixit Habacuc, *Va ei, qui multiplicat non sua! usquequo aggravat* 2. 6. *contra se densum lutum?* non advertistis? non ait, *contra alios*, sed *contra se, contra se*; ut enim alteri bene faciat, amore crudeli perdit se ipsum; vos interea considerate Christiani, quo nomine Propheta aurum compellet, adeo à vobis amatum, æstimatumque: *Lutum* nimirum appellat, & *densum* quidem.

VI Sed forsitan solatio damnatis erit, hæredum gloriam & grandem fortunam nosse: quin hoc ipsum erit, quod acerbissimè illos affliget, si videbunt, illos eorum opibus triumphare, se verò illorum causâ æternum torqueri. O miserum, cui fors adeo luctuosa obtinget, ut animam perdat, dum familiam locupletat! O quoties infelix stultitiam suam damnabit, execrabitur diem, quo solem primùm aspexit, & maledicet horæ, quâ linguam in voces articulatas solvere coepit! Interim infesta dæmonum corona eum cinget, eique amarum insultabunt, ac dicent: *Eja lætare, en recenter ab arce tua gentilitia & magnificis tuorum palatii venimus, ubi numerosam tuam posteritatem licuit contemplari*: vivunt illi valetudine prospera, robusti viribus & læti patrimonio tuo fruuntur, cui accumulando Cælum, salutem & animam tuam dedisti. Eorum nomeno Aulam frequentat, magni Mi-

nister Principis; alter Illustrē sibi
 sponfam copulavit; tertius dignitate
 Ecclesiasticā gaudet, & propediem ad
 Præfulis honores aspirat: ad quid ergo
 infelix te ipsum mœreore conficis? nun-
 quid ut grandes eos faceres, spontē in-
 fernum elegisti? Jam votis damnatus
 es; sunt enim verō grandes; lætare er-
 go & exulta: en filia, pro cuius dote
 augenda pauperes oppressisti, & ope-
 rarios mercede fraudasti, illa, inquam,
 filia honestissimè collocata est, jam
 crescunt nepotuli, & pronepotum spes
 affulget; quid ergo miser ululas, teque
 ipsum affligis? O Christiani, an hocce
 nuntios solatio illis fore arbitramini,
 quin potius verba singula, tela illis vi-
 debuntur, & sagitta potentis acuta,
 cum carbonibus desolatoris. Exuite er-
 go, quæso, inordinatum illum affe-
 ctum, quo prosapiæ vestræ splendorem
 & perennitatem quæritis; ille enim in
 summum aliquando odium, summam-
 que invidiam degenerabit. De Agrippi-
 na Neronis matre facti referunt, eam
 ardentissimè desiderasse, ut filium Ne-
 ronem Romæ imperantem videret.
 Monuerant illam Chaldæi Aruspices,
 in consilium ab ipsa vocati, certò fu-
 turum, ut filius ad sceptrum evectus,
 crudeli parricidio Matrem necaret.
 Nil interest, respondit mulier ambi-
 tiosa: *Occidas, dum imperet!* moria-
 tur Agrippina, regnet Nero! Sed o
 quam alia illi postea mens fuit: cum
 enim filii crudelitatem, suumque peri-
 culum cerneret, inconsulta sua vota
 damnavit, atque in id unum incubuit,
 ut pulso Nerone Britannicus privignus
 suus succederet, cui natalium jure

sceptrum debebatur: quin palam
 tiam iussit Neroni, ipsam se se ad
 citum profecturam, militumque
 mos muneribus, adhortatione &
 crimis permoturam, ut novi Principis
 electionem decernant. Verum ali-
 liud nihil misellæ proderat vana
 viribus ira, quàm ut irritatus, Ne-
 Britannicum veneno tolli, matrem
 rō in speciem honoris ad palatium
 duci, arctèque ibi custodiri iussit. Po-
 gite jam, Auditores, quempiam in
 rerum articulo Agrippinam accessit
 ac in ejus solatium dixisse: *ejus Princeps*
 Serenissima, quid frustra affligenti-
 num meministi generosæ illius vocem
occidas, dum imperet! moriatur Agri-
 pina, regnet Nero! Erige ergo me-
 tem, & solatium admitte: en filius
 throno sublimem, totique Romæ im-
 perantem! en tributa à Provinciis,
 obsequia à subjecta sibi militia accipit
 etiam ab æmulo Britannico, qui sol-
 de Principatu contendere cum eo
 terat, securus: ne igitur te angat
 cer, quo clauderis, nec mors immineat
 te terreat; utramque calamitatem
 sponte elegisti ut Neroni tuo imperium
 parares. Edicite, obsecro, Auditores,
 si quis in hunc modum Agrippinæ
 curus fuisset, an ullum inde solatium
 capturam creditis? an non potius
 rore amens majores in furias ageret?
 Et verò omni eam solatio destituta
 & in furias actam fuisse testatur Tac-
 tus; cum enim stricto acinace subro-
 sum in conclave Centurionem intro-
 retur, ut vel gulam illi secaret, ut
 pectus transfoderet, lymphææ simul
 uterum ei ostendit, dixitque *his*

Psalm.
 110.4.

hic feri! In morte Centurioni ferrum
 distringenti protendens utrum: Ven-
 trem feri! exclamavit. An id fecerit
 in detestationem patricii; an verò,
 ut de seipia vindictam sumeret, quòd
 tam crudele monstrum Neronem ge-
 nuisset, ignoro. Veniam tamen dare,
 Auditores, si iusto prolixius rei gestæ
 feriem expendi, profanam quidem, sed
 proposito meo opportunam. Si mater,
 amore filii ebria, sanguinem ac
 vitam dedit, quo filio purpuram tin-
 geret, & diadema pararet, in mortis
 tamen articulo mentem adeò & affe-
 ctum mutavit: quid miseris illis acci-
 det, qui ad æternos se inferorum ro-
 gos damnari experiuntur, quòd filios
 suos & hæredes, non Imperatores,
 sed è plebeis cives, è civibus Nobiles,
 aut è nobilibus viros consulares effe-
 rint? An non præ omni Agrippina
 frendebunt? Alloquimini, quæso,
 aliquem, quem modò accumulandis
 iniuste opibus inhiare nõstis: Eja,
 domine mihi, quos corradis cen-
 sus, iniusti sunt, hæc cambia fraudu-
 lenta; iniquis his artibus filio quidem
 tuo nomen Equitis, Illustris honorum
 titulos, aut munus nobile parabis: sed
 hoc, mihi crede, in æternam animæ
 tuæ perniciem cedit. Et quid res-
 ponsurum censeris? suspensio tibi na-
 so illudet, & si non verbis, ipso sanè
 facto dicet: *Parvi refert, Occidas,
 dum imperet!* Pereat anima, modò
 floreat familia! O miserandi! non ag-
 noscitis enimverò in præsentiarum,
 quanta sit animæ vestræ jactura: cum
 autem vos undique flammis immer-
 sos sentietis, tunc serò nimis inconsul-

tum posteritatis vestræ amorem dam-
 nabit.

VII. Si tunc vobis ex inferni aby-
 so emergere liceret, Auditores, & ad
 lares vestros reverti, non dubito, vos
 viso pretiosæ supellectilis apparatus,
 flammis in omnem partem effusis, om-
 nia in cineres & favillas esse redactu-
 ros. Arderent ibi lecticæ auro oblitæ,
 serica ex Damasceno bombice aulæa,
 picturæ vanissimæ, serinia pretiosa,
 vestelque superbæ: mox in equile eo-
 dem furore delati, equis omnibus in-
 teremptis, rhedas omnes, carrucas, &
 esseda flammis absumeretis; subinde
 in hortos, pomaria, & suburbana egres-
 si, & per ampla illa domini quondam
 vestri spatia vagari, simul omnibus
 ignes & faces subjiceretis, combustis
 vitibus, arboribus, silvulis & nemori-
 bus, granariis & fœnilibus, ad effun-
 dendam calamitatis vestræ rabiem ma-
 niacorum instar in omne illud, quòd
 olim pabulum iniquitati, & flagitio-
 rum materiam subministravit. Sed a-
 verruncet DEUS à singulis vestrum
 casum tam funestum; interea autem
 non mihi, sed Salviano seiscitanti can-
 didè & ingenuè fateamini, an non ex-
 tremæ stultitiæ sit, alterius amore velle
 damnari? *O infelix, inquit, & miseranda
 conditio! bonis suis aliis præparare beati-
 tudinem sibi afflictionem, aliis gaudia, sibi
 lachrymas, aliis voluptatem brevem, sibi
 ignem perennem!* Vestram potiùs salu-
 tem cordi habete, vestram felicitatem,
 & animam vestram: fieri possit, ut
 illa vobis tam abjecta sit & vilis, ut il-
 lam amore filii, fratris, nepotis, Patrue-
 lis, cognati, aut hæredis adscititii, qui
 aliud

aliud vestro quàm simile nomen non habet, periculo exponatis? Amate consanguineos, non prohibeo, sed post arimam. Amate caducam, fluxamque felicitatem, sed longè magis beatitudinem eternam. Amate gloriam terrenam, sed longè magis cælestem. Verbo: Amate, non obsequimur, amate filios vestros, sed tamen secundo à vobis gradu. Ita illos diligite, ne vos ipsos odisse videamini, inconsultus namque & stultus amor est alterius memor, sui immemor. Hæc Seneca Salviarius.

VIII. Quamvis nec iste quidem sincerus consanguineorum amor est, sed odium potiùs, ac barbarus, hostilis, quin prope dixerim, sathanicus furor. An non enim videtis, quòd posteros vestros, si quæcunque bona malè parta eis relinquatis, evidenti damnationis periculo exponatis? omnes certè divitiarum, tamen si licitis mediis comparatarum, periculosa sunt, si copiosa sint & abundantes: Quid enim sunt carnales divitiarum, eleganter ait Cyrillus, nisi blandimenta libidinis, fomenta cupiditatis, onera mortis? Idem confirmat Ambrosius, qui & apud eas materiam perfidiarum, & illecebram delinquendi appellat; consentit Petrus Blefensis, à quo virtutum subversio, seminarium vitiorum vocantur. Adhuc graviùs in eas invehitur Chrysostomus, qui, superi boni! quantum non mali de illis pronuntiat? Homicida sunt, inquit, crudeliter, implacabiliter, quaque nunquam erga eos, à quibus possidentur, remittunt similitatem. Ventos indigitavit, unde tempestates cidentur; feras, quæ corda discerpunt;

flamas, quæ mundum in cineres digunt: Hinc inimicitia, ait, hinc perna, hinc contentiones, hinc bella, hinc suspiciones, hinc convitia, hinc furta, hinc cades & sacrilegia. Igitur, qui majorem auri copiam hæredibus vestris relinquitis, eò majoribus illis periculis obicitis, nec sapientiùs agitis quàm qui imbelli infantulo cultro acutiùsimum, sed auro gemmisque distinctum porrigit. Quòd si de omnibus hoc divitiis verissimè dici poterit, quanto magis de illis, quæ, cum jam eximium effatum Ecclesiastarum sint, inquitatis proles, ut plurimum etiam sunt Mater perditionis: Divitiarum gregata in malum domini sui, locatum sanè hæredi vestro laqueum ponitis, si sciat, se bonà fide possideri non posse, quæ iniquis artibus à vobis comparata sunt: ut enim illa domus reddat, hoc opus, hic labor est: si restituat, heu actum de ipso, & clamatum est! quis ergo non videt, et tremam perniciem, quam vos ipsi struitis? Et iste sit amor atque affectus paternus? quin odium est, & rabie parricidalis, inimici hominis domus ejus. Expediret sanè, ex mente Chrysostomi, illos à vobis mendicos, egenos relinqui; tandem enim ex mendicitate aliquid in animam emolumentum derivare posset, ut quondam egentissimus Lazarus fecit; iniquæ autem divitiarum non servant, nisi ad interitum: non potest ad bonum proficere quod congregatur de malo; nec enim de malè partis aut adornari Basilicæ aut egenis, provideri, aut Religiosorum indigentiarum succurri, aut opus al-

Apol.
mor. 1. 3.
e. 3.
l. 2. in
Iob c. 5. tis?

et apud
Dan. c.
4. in Iob.

Hom. 17.
ad pop.
Hom. 6.
de avvar
ibid.
Hom. 5.
ad pop.

quid in defunctos conferri, aut placari DEUS potest, & quemadmodum absque culpa retineri non possunt, ita nec absque reatu expendi. An miserandus magis esse potest, quam qui talibus bonis abundat? & horum bonorum patrimonium, vos dilectissimis charissimisque pignoribus vestris relinquitis? O amorem crudelem! O errorem, O impietatem, O insanam mentis barbariem! *F*an sanè atrocissimum Divus *M*emoriarum Archiepiscopus Anton. commemorat, Divitum quidam, de quibus nobis sermo est, jam morti vicinus accesserat; hunc efflictum hortabatur Sacerdos, ut inique parva restitueret; hæsit tamen ille immotus, & quasi in saxum obrigit, nec precibus cedens nec minis: supervenere gemini filiorum, qui idipsum instantissime urgebant, quibus ille, non possum filii mei, inquit, non possum restituere; si enim facta restitutione convalescerem, mihi ostium foret mendicandum; si autem morerer, idipsum calamitatis vobis immineret. Sed malumus, reponunt filii, te salvum nosque mendicos ac inopes, quam nos opulentos ac felices, te autem æternum damnatum ac miserum. Irritatus his vocibus infelix pater, & hircus in eos oculis conversus; obmutescite, inquit, dementes filii; nescitis enim verò, quanta sit Divina pietas & clementia; tamen enim peccator sim, spem tamen in DEI misericordiam repono; vobis autem, si mendici estis, quid spei vobis superest? sicque locutus infelicem animam exhalavit. *I*ngentes motus in filiorum animis ex-

R. P. Segneri Quadragesimale.

citârunt hæc suprema parentis verba; sedulâ tamen inter se consultatione habitâ unus eorum competentem sibi infaustæ hæreditatis portionem reddere, alter verò patris vestigiis insistere decrevit: sed quo eventu? non ita multo post flagitiosus iste fatis cessit, innocens autem sacræ militiæ sub D. Francisci signis est aggregatus: hic cum nocte quadam contemplationi vacaret, in extasin raptus hians gehennæ barathrum, ibique inter nimbos fumis permixtos, torrentes inter igneos & flammaram volumina, patrem vidit fratremque, miserimæ damnatorum turbæ immixtos: jacebant miseri rabiosorum instar canum alligati; jam sibi vellebant capillos, jam vultus lacerabant, mutisque in sese maledictis detonabant: propter te, dicebat Pater, execrabilis fili, hæc tormenta patior; & ego propter te, replicabat filius, genitor maledicte. Præstabat viperam genuisse, reposuit Pater, & melius erat, ab urso fuisse progenitum, respondit filius. Tu, infamis nate, me torques; & tu me aduris, Genitor barbare: hisque altercationibus linguas dentesque in se mutuò exacuebant, quasi id unum tot inter supplicia solatio foret, si mutuis sese convitiis proscindere, suamque rabiem alter in alterum effundere posset. Ecce Auditores! quid emolumentum sperandum sit parentibus, à divitiis inique partis, quid hæredibus & filiis de mammona iniquitatis, hæreditario jure ad se devolutâ. An tam caro pretio caducam familiæ vestræ fortunam comparandam censetis? si hoc est amare seipsum, quid

Y

quid

quid erit odisse? si hoc est esse beneficium erga sanguine junctos, quid erit eisdem persequi? Fixum igitur vobis, firmumque sit, quod, etiam si male parta ad incrementum familiae servantur, his tamen artibus domus vestrae emolumenta augere, nec vobis expediat, nec vestris, cum haec, ut demonstravimus, via modusque certissimus sit, gentilitiam vestram arborem radicibus extirpandi! *Va, qui congregat avaritiam malam domui suae, ut sit in excelsis nidus ejus!* & cur hoc obsecro, Sancte Propheta, cur hoc? *Cogitasti confusionem domui tuae: Hoc vos interea perpendite; ego respirabo.*

*Habac.
2. 9.*

P A R S A L T E R A.

IX. **S**I ergo ob haec rationum momenta non expedit, domum aut familiam in DEI respectum amplificare, nil superest, quam ut inordinatam haeredibus vestris providendi sollicitudinem exuatis. Incipite tandem aestimare, quod unice aestimandum est, & cogitate, vos aetate & annis proventus, fractam valetudine, ac morti jam vicinos esse: brevi coram Divino vobis tribunali standum, & exactissima vitae totius ratio reddenda erit. Ex una parte vos mentes Angelicae expectant, operum vestrorum testes fideles, ex altera daemones, accusatores inclementissimi: & vos interea anxie exquiritis, quam lautè post fata vestra victuri sint haeredes, quam deliciosè pransuri, quam magnificè habitaturi. *Ecce exspectat te jam egressurum de ista vita officium tribunalis sacri,* ait Salvanus, &

*Lib. 3.
ad Eccl.*

*tu delicias aliorum mente pertraham quam bene scilicet post te haeres tua tuo prandeat, quibus copiis ventrem impleat, quomodo viscera exsaturata intendat: quasi verò causae vestrae prodesse quidquam possit, quod oportet haeredes reliqueritis. Quam, quae fiducia, quo fructu ad DEUM clamabitis? *Salva me Domine!* quia ex tuo consilio nudos vestri pauperculos dotavi, captivos in libertatem asserui, famelicos pavi, & dominis tui gloriam mille modis promovere studui, sed quia familiam opulenter affluentem reliqui, quia postea epulantur quotidie splendide, quia in peristromatis, quae ego frangam, quia fornicantur in sericis, quae reliqui, his potissimum de causis volo, ut lives me. Si haec argumenta utilia vobis arbitramini, eja sollicitè & indefessè studio accumulate divitias; sin verò la rebus vestris obfutura potius agnoscitis, mittite noxias has curas, & verè potius ipsorum satagite: *Reverseris in te,* dicam unicuique vestrum cum S. Eucherio, *ut tu sis charior tui quam tui.* Quod si filiorum cura vos angit, DEO confidite, qui plus quam paterno illis affectu providere debet, si filiorum amorem Divino honori postposueritis. Nunquid Ruth, egena & inopina vidua Bethleemum appulit? sed Dei providentiâ etiam in terra aliena victum ditissimum invenit, qui eam sibi conjugem adoptavit. Esther orphanata, & obscura in Susis commorata est, Deo tamen ita disponente, à potentissimo rege in Regni thoricque consortio assumpta est. Itaque DEO confidite.*

cul erit cura de vestris : quod si prototypon desideratis , quod imitari oporteat , Tobiam vobis proponite.

Unicus illi filius erat , spes una stirpis , fulcrum senectutis & cæcitatibus solatium , quem licet tenerimè amaret , nihil minus tamen cogitabat , quam illicitis eum artibus ditare : cum hædum aliquando domi suæ balantem senex optimus audiret , continuè exclamavit : *Videte , ne fortè furtivus sit ; reddite eum Dominis suis , quia non licet nobis aut edere de furto aliquid , aut contingere.* Quidquid præterea necessario familiæ victui subtrahere poterat , summa charitate in egenos , carceri mancipatos , & pupillos distribuit. Poterat enimverò juveni filio species crudelitatis videri , Patrem annis & senio gravem tam parum satagere , ut patrimonium , si non locuples , statui salutem suo conveniens sibi pararet. Has ut filio curas eximeret , ad se vocatum ita solatus est : *Noli timere filii mi , pauperem quidem vitam degimus , sed multa bona habebimus , si timuerimus DEVM.* An inania creditis hæc promissa fuisse , aut eventu fraudata ? certe parùm temporis fluxit , cum filius selectissimam sponfam , dotem liberalem , affinitatem honoratam , hæreditatem amplissimam consecutus est. Hunc ego imitari vos velim , filiosque vestros hunc in modum hortari : Filii mei , perspecta vobis est domus nostræ fortuna ; possem equidem & ego , si vellem , media iniqua tentare , vos divites & opulentos facere , ut multi solent ; possem & ego studere cambiis injustis ; extorquere census malè securos , vacare dolis & fraudibus , &

mille contractuum fallacis uti. Sed avertat à me DEUS hæc flagitia , nec vobis proficua , nec mihi utilia ! DEVM timete filii mei , nec dubitate , vos sub potenti protectore victuros. Nolite aliis invidere , si magnifica struant palatia , suburbana ad delicias ædificent , suasque facultates novis indies augmentis amplificent : *Nolite attendere ad possessiones iniquas , ex sapientis consilio , sed memori temperate tenete , meliùs esse tenuissimum iusti , quàm amplissimum peccatoris patrimonium ! Meliùs est modicum iusto super divitias peccatoris multas ,* ^{Eecl. 5. 1.} Sinite , ut extollant se modico tempore ; sinite , ut vos multùm excedant ; vos DEI legem sollicitè custodite , omnique Eum honore & reverentiâ prosequimini : *Pauperum quidem vitam degimus , sed multa bona habebimus , si timuerimus DEVM.* Hæc documenta ad imitationem Tobie filii vestris ingerite ; ac de cetero majorem animæ , quàm domus curam habete , conscientiam majoris facite , quàm contractus & commercia , DEVM potiùs , quàm mundum æstimate. Si autem , quod minimè credo , lucris parùm sinceris , modisque non satis æquis hætenus ditati estis , excutite quantocyùs noxias opes , mercenariis satisfacite , solvite debita , quæ hospitalibus , templis & Religiosorum claustris legata sunt , adimplete , & ne brevissimâ quidem temporis morâ æs malè partum retineate ? alias enim nil nisi vestrum interitum & hæredum vestrorum ruinam expectare licebit : *Ignis in domo impii thesaurus iniquitatis.*